

SVATÁ HORA

ČÍSLO 1 • 2006

Rozhovor s kardinálem Miloslavem Vlkem

Setkání mládeže v Kolíně

Ze smrti do radosti

Katecheze o mši svaté XVII.

GRASIJICA
T. B. 2006

Postní doba je výsadní dobou pro vnitřní putování k Tomu, kdo je pramenem milosrdenství. Je to putování, na kterém On sám nás doprovází přes poušť naší chudoby, a je naší oporou na cestě k nesmírné radosti Velikonoc. Bůh nás chrání a podporuje i v „temnotě rokle“, o níž mluví žalmista (Ž 23,4), zatímco nám pokoušel namlouvat, abychom si zoufali nebo nám nabízeli klamnou naději v díle našich rukou. (...) Postní doba nás chce vést k integrální spáse vzhledem ke Kristovu vítězství nad každým zlem, které utlačuje člověka. V tom, že se obrátíme k Božskému Mistru, že se obrátíme k Němu, že zakusíme jeho milosrdenství díky svátosti smíření, objevíme „pohled“, který nás prozkoumává v hloubi a může nadchnout zástupy i každého z nás. Vrací důvěru těm, kteří se neuzavřou do skepse tím, že před nimi otevře výhled na blaženou věčnost.(...)

Benedikt XVI., Poselství k postní době 2006

OBSAH

Úvodník

Pravé mariánské počasí **3**

Naše pravidelné otazníky

Rozhovor s kardinálem M. Vlkem **4**

Z cest

Vzpomínka na léto **14**

Zprávy

Zprávy ze Svaté Hory **18**

Opravy na Svaté Hoře **18**

Z činnosti Matice svatohorské **19**

Spiritualita

Ze smrti do radosti **21**

Katecheze o mši svaté XVII. **25**

Informace

Bohoslužby, exercicie, úřední hodiny **26**

Detail kování dveří

Fotografie v časopise
P. Stanislav Příbyl,
Jan Traxler, Miroslav Zelenka
a archiv Svaté Hory

Pravé mariánské počasí

Jdu ráno na mši a cestou několikrát nabírám do bot sněh. Je to jistě moje chyba, v zimě není rozumné chodit v nízkých botách... Jako korunu svého ranního pochodu si po „šesté“ pěkně po zádech sklouznou schody od baziliky do ambíků. Na „sedmé“ nemohu vylézt od varhan, to ten den pěkně začíná. Když jdu na další mši, dámy povídají o tom, že bude asi málo lidí, v tomhle počasí se nesmí nikdo divit...

O několik týdnů později sněh taje. Voda všude kolem, bláto, ale alespoň to už nekouže, říkám si. Mám již ony vysoké boty, které abych pokaždé umyl. No co, když to jinak nejde... Po mši svaté si poměrně mladý manželský pár stěžuje na to bláto: „Kdyby byl radši sněh, ale tahle špína“...

V květnu mám už dost starostí s přípravou hudby na Korunovaci. Snad i proto stíhám všechno jen tak tak. Hlavně pravidelné povinnosti jako by se do mého časového rozvrhu nemohly vejít. A tak na májovou dobíhám na doraz. A jarní deštiček mě pěkně promočí. Do deště bez deštníku, koho by to napadlo? Ale když spěcháte... A v kostele? Dav mi jde naproti (na májovou nezůstávají, jede jim autobus, běží film v televizi, sošku přeci nebudou líbat) a rozebírají počasí: „To je jak na Apríla. To není vůbec mariánské počasí, to by mělo být pěkně...“!

Pravé mariánské počasí nepřišlo ani při Poutní slavnosti. Celý den hustě prší, večerní vigilie se bude sloužit u korunovačního oltáře. Lidí je málo. I v průběhu mše prší, a tak pochybujeme, že průvod bude skutečně „světelný“. Spíš „syčící“ a „zhasínající“. Po dobu průvodu však nepadla ani kapka. Hned po něm však opět lijí jako z konve. Názory ostatních na počasí jdou tentokrát mimo mé uši. I přes ten liják jsem asi lepší pouť nezažil. A tak si říkám sám pro sebe: Co je to vlastně to pravé mariánské počasí?

Když se dívám z okna svého bytu, tak žehnám Praze i celé arcidiecézi

Rozhovor s pražským arcibiskupem, kardinálem Miloslavem Vlkem, není na stránkách tohoto časopisu poprvé. Je tomu ale už pár let, co jsme si s ním naposledy povídali. Časy se mění, lidé stárnou a zrají, názory se vyvíjejí a vznikají nové podněty, problémy i radosti. Nastal tedy znovu čas, abychom si panem kardinálem pohovořili. O Svaté Hoře, ale nejen o ní. Také o výzvách a bolestech současné církve v Praze a okolí, o nových jevech. A byl také čas ohlédnout se zpátky a začít bilancovat...

Otče kardinále, když jsme se poprvé setkali po mém nástupu do služby faráře na Svaté Hoře, řekl jsem Vám, že bych chtěl, aby se Svatá Hora stala poutním místem na evropské úrovni. Myslíte si, že se to pomalu daří? Nebo jsem tehdy mýřil moc vysoko?

Svatá Hora má jistě přední místo mezi poutními místy v České republice. To člověk může jednoduše poznat třeba podle autobusů, které lze zvláště v sezóně na parkovišti pod Svatou Horou vidět. Je známo, když ještě byla republika nerozdělená, že sem jezdily víc poutní výpravy ze Slovenska. Dnes je tento vztah ke Svaté Hoře přeshraniční. Hodně dlouhou tradici mají poutě z Bavorska. Dá se tedy shrnout, že Svatá Hora má význam nejen pro nás,

ale i přes hranice. Samozřejmě dnes, v době rozvinutého turistického ruchu a mobility lidí, by se dalo říci, že je možné tuto „přeshraničnost“ více rozvíjet. To by mělo být nejen svatohorským úkolem, ale i dalších poutních míst, aby se udělala určitá propagace poutí.

Praze i celé arcidiecézi Domnívám se, že poutě jsou jako duchovní událost

člověku v dnešní době - tedy křesťanu dnešní doby - blízké. Známe to i z aktivit mladých, kteří rádi putují. Myslím že také starší lidé, i když ne pěšky, rádi navštěvují poutní místa. Souvisí to i s tím, že lidé mají rádi určitou změnu a rozmanité duchovní zážitky. Domnívám se však, že s rozšiřováním aktivit, pozvánkami a propagací poutních míst by mělo jít ruku v ruce i přemýšlení, jak programy těchto míst lépe uspořádat, aby to nebyla jen jedna bohoslužba za druhou, odpoledne požehnání a konec, ale aby tam byl takový duchovní „servis“, nabídka, která by mohla přilákat další poutníky a návštěvníky.

Poutní místa by měla být daleko více duchovními centry. Samozřejmě, že je důležité, aby lidé přišli na pouť, vyzpovídali se a byli na mši svaté, ale nabídka poutního místa by měla být daleko širší.

Osobně nevidím problém v nabídce, ale v poptávce. Někteří lidé například na Svatou Horu přijdou a nechtějí v podstatě nic, nebo nevědí, co chtějí, jiní lidé jdou za známým, a jsou velmi rozčarování, když je to jinak. Tito nechtějí nic jiného než zpověď a mši svatou. Pro mě je otázkou, jak utvářet chuť a zájem o pestřejší program. Něco potom udělat už není tak těžké...

My dva dobře víme, že když jsou některé poutě s určitou tematikou, třeba za duchovní povolání nebo rodiny, tak lidé přijdou a mají zájem o pestřejší program. Bylo by tedy dobré přemýšlet, jak třeba jednou za měsíc nabídnout takovouto zajímavou tematiku. Neznamená to, že by se ke mši svaté přidaly další aktivity, jde spíš o to nabídnout nějaká silná témata. Domnívám se, že poutní místa mají mít nejen funkci saturování duchovních potřeb lidí, ale mají být také místy formování křesťanského života. Tady je asi co měnit. Nemůžeme stagnovat na uspokojování náboženských potřeb, ale je třeba lidi vést dál.

Myslím si, že je dobré a hezké, že je na Svaté Hoře muzeum. Není sice veliké, ale je to závažná nabídka. Vrátit se a poznávat naše kořeny a minulost je totiž důležité a velmi užitečné. Koneckonců, není to nic nového. V ambitech je už stovky let historie Svaté Hory namalovaná. Toto jsou dobré momenty duchovní nabídky.

K uspořádávání programů: I hudba přitahuje. Je dobře, aby byl na poutních místech sbor. Dále je třeba, aby byla zajímavá a vzorová liturgie, rovněž besedy a setkání, ať už s biskupem nebo osobnostmi mohou mít své důležité místo ve formačním procesu.

Ano, snažili jsme se v tomto směru něco dělat. Zavedli jsme duchovní obnovy v postě a adventu. Ale problém je v tom, že v roce 2000 se nevešli lidé do basiliky a dnes se jich tam shromáždí sotva patnáct. A nemyslím si, že by kvalita klesala... Z toho vyvozuji, že potřeby věřících, poptávka v tom nejlepší slova smyslu, se mění. Vidíte nějakou změnu během posledních pěti let i Vy?

Nedovedu s jistotou říci, že by se v takhle krátké době udály nějaké závažné změny, mohu říci jen to, že různá setkání a besedy a rozhovory jsou lidmi více přijímány. Domnívám se, a to by mohla být odpověď na tvou otázku, že když je něco nového, tak se lidi na to vrhnou, ale protože mají často „krátký dech“, tak brzy jejich nadšení opadne.

Možná by bylo přínosné, aby kněží ve farnostech více spolupracovali a koordinovali programy jednotlivých společenství. Když jsou někde vypsány duchovní obnovy, aby tam kněží lidi poslali. Protože lidé se sami často nerozhodnou, potřebují impuls od kněze.

To je pravda, ale já tu a tam pozoruji, že páni faráři mohou chápat poutní místo jako jednu z dalších farností, a někdy mi přijde, že aktivity na poutním místě chápou jako omezování svojí činnosti. Chtěl jsem říci konkurence, ale to je silné slovo. Prostě, každý pan farář jistě v dobré víře by všechny aktivity chtěl mít doma ve farnosti. A tak se stává, že některé akce kolidují a lidé pak nevědí, jak se rozhodnout. Jak z toho ven?

Určitě je koordinace důležitá. Ale ne všechno se dá zkoordinovat, protože aktivit ve farnostech a diecézích je tolik, že není možné udělat ideální harmonogram. Diecéze

Kardinál Miloslav Vlk a P. Stanislav Příbyl na Svaté Hoře - svěcení nového liturgického prostoru

by však mohla pomáhat při plánování, aby bylo jasno, jaké akce se kde dělají. Jsou tady také internetové stránky arcibiskupství, a pomohlo by, kdyby jich kněží více využívali a inzerovali na nich své velké akce. To už by byla pomoc pro plánování.

První námitka, kterou jsi zmínil, u některých kněží bohužel platí. Farnost chápou jako svůj „majetek“ a nemají širší srdce pro církve. Ti to mohou chápat jako konkurenci. Myslí si, že to, co oni svým farníkům dávají, jim musí stačit. Na druhou stranu jsou však kněží, a já nedovedu říct, jestli jich je hodně nebo málo, kteří jsou rádi, když věřící z jim svěřených farností jsou formováni i při dalších příležitostech. Musíme být zkrátka trpěliví a vychovávat kněze i věřící k vědomí, že nabídka je nabídkou a nikoli konkurencí.

Já ještě tuším, že poutní místo má evangelizační a charitativní rozměr. Ale těžko se mi to definuje...

Charitativní rozměr si nedovedu dobře představit. Myslím, že bychom jej mohli chápat tak, že lidé jsou na poutních místech ochotnější přinášet osobní oběť, přinést dar. Pouť by mohla být příležitostí, jak pomoci nějaké dobré věci.

Možná, že bychom charitativní rozměr mohli chápat jako dát lidem příležitost, aby se na poutním místě cítili doma. Moderní nemoc civilizace je bezesporu bezdomovectví, ale řekl bych, že i mnozí, kteří mají kde bydlet, jsou bezdomovci, protože jsou nějak sami. Jsou oběťmi individualismu, ať už z vlastní viny či shodou okolností. Poutní místo by mohlo být otevřeným místem pro všechny...

Vzpomínám na naše mládežnické pouti z padesátých let, kdy jsme chodili na Svatou Horu pěšky. Kolem osmé večer byl sraz na chuchelském závodisti. Šli jsme pěšky až na Svatou Horu jen s malou zastávkou ve Voznici. Tam jsme přišli před půlnocí. Tehdy byl ještě eucharistický půst od půlnoci, tak jsme se naposled najedli a putovali dál. Na první mši svaté, na kterou jsme na Svatou Horu přišli, jsme byli u svatého přijímání. Každý jsme potom snědli nějaký ten poutní krajíc, lehli jsme si pod stromy, trochu jsme si zdímlili, a potom jsme měli „povídání“ o duchovních věcech. Také jsme se společně pomodlili. A i po té cestě v noci se rozvíjela duchovní témata. Když jsme jedli, tak se rozdávalo z toho, co kdo přinesl a opravdu se vytvářelo společenství mezi námi. Společenství ducha i něčeho dobrého k zakousnutí.

Moment společenství, cítit se spolu, byl pro nás v době, kdy komunismus nepřipouštěl žádné velké „srocování lidí“, velmi důležitý a mnoho lidí na to dodnes vzpomíná.

Když se na to dívám dnes, byl to nejen zážitek turistický, nejen duchovní, ale zážitek domova, rodiny. Nevím, jestli by se neměly vytvořit podmínky, aby se i na pouti lidé z jedné farnosti setkali a pohovořili spolu, protože jindy na to není tolik času.

Jsmo misijní území. Moderní misie by měla být totální, to znamená, že by měla formovat celého člověka, nejen jeho duchovní stránku. Je třeba začít od lidské formace, čeká se i kulturní formace, empatie kněze k lidským moderním problémům jako je například nezaměstnanost a tak dále. Případá mi, že v této úloze jsou poutní a komunitní centra sourozenci...

Myslím, že je to tak. Samozřejmě je tady rozdíl, protože poutní místo je otevřené více doširoka, a přicházejí tam lidé, kteří tam nebydlí, kdežto v komunitních centrech se scházejí lidé z území jedné či několika farností. Komunitní centra jsou fenoménem této doby a umožňují, aby farnost měla prostor pro lidi, aby se měli kde sejít, vypít si šálek kávy a pohovořit si. Přicházejí i lidé, kteří třeba nechodí do kostela, ale v centru se mohou sejít. Centrum je otevřené pro celou čtvrť okolo a také pro sociální potřeby současné doby. V komunitních centrech jsou často například programy pro osamělé matky, pro handicapované a působí tam charita apod.

Domnívám se, že dobrá farnost dnes by měla být takovým centrem, být v podstatě otevřená pro všechny. Už s tím máme zkušenost. První komunitní centrum, které jsme budovali ve Stodůlkách, tedy v Nových Butovicích, tuto naši ideu naprosto potvrdilo a dnes víme, že jsme měli to centrum budovat velkoryseji, protože už sotva stačí. Později vzniklo Pastorační centrum na Dobříši, a dnes budujeme velké centrum na Chodově.

Za 50 let komunismu vznikla kolem Prahy obrovská sídliště, která mají někdy i přes sto tisíc obyvatel. Komunisté tam nikdy nepočítali s kostelem, dokonce ani s centrálním náměstím. Stavěly se paneláky, škatule živých, noclehárny. Na nějaké centrum a společenský život nikdo ani nepomyslel. Sídliště velice konkrétně a názorně ukazují komunismus v jeho idejích. Nešlo o to dávat lidem dohromady, naopak, ať si každý bydlí sám a ať se moc dohromady nedávají.

Takže nějaké centrum, kostel, to by byla ideologická diverze. My teď stojíme před situací, kdy chceme v těchto čtvrtích nějaké centrum zasadit.

Na Chodově jsme začali budovat velké centrum. Prozřetelností jsme získali terén od jedné paní žijící v zahraničí, která tady měla pozemky, a protože byly v rukou soukromé osoby, byly po pádu komunismu navraceny a my jsme je mohli koupit.

Stavbu tohoto centra pokládám za takovou „labutí píseň“ svého funkčního období, protože se chylí ke konci. V 75 letech každý biskup dá papeži k dispozici svůj úřad, a mně tolik bude příštím rokem. Přiznám se, že bych tuto stavbu rád uskutečnil a toto centrum

diecézi zanechal. Na stará kolena jsem se stal žebrákem. Chodím od domu k domu, nebo spíše od sponzora ke sponzorovi, a žebrám. Jsem přesvědčen, že se to povede. Prozřetelnost nás od začátku doprovázela a věřím, že tomu tak bude až do konce. Přidám takovou velmi hezkou vzpomínku. Už před patnácti lety se hovořilo o tom, že je na Chodově potřeba kostel. Lidé se modlili za vyřešení této situace. Jednoho dne chodila skupinka z té farnosti v čele s tehdejšími farářem po volných pozemcích a hledali místo, kde by kostel mohl stát. Aniž by něco tušili, dali podle vzoru Matky Terezy medailku Panny Marie do země na tom místě, kde se dnes staví. Později jsme pozemek koupili a dnes tam vyrůstá centrum Matky Terezy. Bude to první kostel v naší zemi, možná v Evropě, zasvěcený Matce Tereze.

Včera jsem šel do charity a viděl jsem kostel sv. Ludmily. A tak jsem si říkal, že před 100 lety Praha zažila podobný boom staveb, jako dneska a tehdy se postavil takový věnec kostelů: Vinohrady, Smíchov, Karlín, Žižkov, Holešovice. Jak to hodnotíte po 120 letech? Bylo to prozřetelnostní? Jsou tyto kostely tam, kde mají být?

V dějinách Prahy je jasné, že se stavěly kostely bez velkých perspektiv. Středověk byla doba statického uvažování. Na nějaké plánování, budoucnost nebylo až na výjimky mnoho pomyšlení. Jak vznikaly v 19. století nové čtvrti na okraji Prahy, vznikaly také nové kostely. Pojem „věnec kostelů“ je otázka 20. století. Po stržení Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí tehdy biskup Podlaha přišel s myšlenkou „věnce kostelů“ kolem Prahy jako věnce hvězd Panny Marie. Protože záhy přišla Druhá světová válka, z projektu zbylo jen torzo. Vznikl jen lhotský kostel a fara s kaplí Neposkvrněného Početí Panny Marie ve Strašnicích.

Ty kostely byly tehdy postaveny opravdu na okraji Prahy, i když dnes už to dávno není okraj. Myšlenka stavět kostely v okrajových čtvrtích byla velice správná a prozřetelná. Dnes musíme jít dál, kromě kostela musíme postavit kompletní zázemí, protože na dnešních předměstích není skoro nic.

Ve své době, například za první republiky, vznikaly kostely, které jsou architektonickými skvosty: Kostel Srdce Páně na Vinohradech, svatého Václava ve Vrsovicích či svatého Jana Nepomuckého v Košířích. Myslíte si, že jsme schopni odhadnout, zda to, co se dnes staví, bude také takovým skvostem? Je vůbec třeba, aby kostel byl skvostem, nemá být spíš jen utilitární stavbou?

Samozřejmě chceme, aby věci Boží byly praktické, ale i krásné. Tak to bylo v historii vždycky, že umění bylo ve službě Boží. O to se snažíme i dnes. Nedovedu však dostatečně posoudit, zda dnešní kostely budou skvosty, ale úsilí, aby to tak bylo, tady je.

Když se podíváme na kostely postavené v 19. a 20. století, tak jsou to monumentální stavby. Ty dva, které se za posledních 15 let v Praze postavily, monumentální moc neoplývají. Je to záměr nebo z „nouze ctnost“?

To je jistě souhrn těchto důvodů. Dnes – tak jako dříve – se stavějí kostely, aby to odpovídalo potřebám. Možná, že v budoucnu bude potřeba ten či onen kostel rozšířit nebo stavět nový, ale nyní vycházíme z toho, co je pro nás provozně a ekonomicky možné. Navíc, dnes si na monumentalitu moc nepotrpíme a spíše jako křesťané bojujeme o své místo na slunci. Architektonický projev tomu odpovídá.

Mluvil jste o labutí písni. Jistě je na nějaké sčítání brzo, ale přesto bych se spolu s Vámi ohlédl po uplynulých letech. Kdybyste měl možnost naplnit všechny své představy, neměl personální a finanční omezení, jak by pražská arcidiecéze dnes vypadala?

V těchto kategoriích samozřejmě neuvažuji, protože jsou to kategorie „kdyby“. Určitě bych ale kladl důraz na to, aby se ve farnostech rozvíjely další možnosti. Hlavně bych si přál, abychom formovali věřící a měli „formátory“, které bychom mohli zaplatit. Ti by potom třeba pomáhali daleko víc ve farnostech, zvláště tam, kde není kněz. Ale to opravu záleží na penězích a taky na povoláních, čili na tom „kdyby“.

Myslím, že je řada lidí, kteří by byli ochotni studovat a které bychom při formaci a studiu mohli podporovat. A později je zaplatit.

Rovněž by se dala rozvinout myšlenka duchovního centra, které by nezáviselo na knězi, ale vedli by jej dva nebo tři pastorační asistenti, kteří by měli příslušné vzdělání. Tak bychom mohli rozdělit práci, aby evangelizace nebyla jen na knězi, ale aby měl spolupracovníky. Tím samozřejmě nezapomínám na velkou řadu dobrovolníků, kteří ve farnostech pomáhají v pastorační práci.

Kdyby byly peníze, evangelizační a preevangelizační akce by se daly daleko více rozvíjet. Nezávisí to však jen na penězích, spíše na formaci lidí. A formace je organický proces, což znamená, že musí pomalu vyrůstat. Zdaleka nejde jen o vzdělání.

Ještě je třetí dimenze, které se nedostává – čas. Nemáte pocit, že kněží, kteří to nějak v církvi „táhnou“, jedou po povrchu, protože tempo doby je tak šlepné, a tak lákavé. Pokušení vstoupit do řeky povrchnosti – tam někde se dělá velká chyba...

Jistě. Tempo je lákavé, ale kněží se musím zastat. Jsou uštvání, protože vidí, co vše by bylo třeba, a jsou tlačeni touto potřebou. Kdyby bylo možné nasadit víc lidí, rozvinout týmovou práci, potom by kněží nebyli vlečeni tím, co všechno musí stihnout. A pak zmínění dobrovolníci...

Navíc je pastorační práce pro kněze někdy dost nezáživná práce. Když bych to chtěl srovnat s nějakým jazykovým kurzem, tak my kněží stále děláme kurz pro začátečníky. Zdá se mi, že část opuštěných jsou potom ti, kteří za ten začátek již zašli a dál se jim nemá kdo věnovat. Tedy formace pro náročnější a pokročilé...

Samozřejmě, že formace musí být systematická. Nejen začátečníci, děti, ale i katecheze pokročilejších. Formace by se měla rozvinout už při udělení svátostí, křtu dětí a dospělých, při přípravě na biřmování. Pro pokročilé pak je další možnost, studium na teologické fakultě. Nejen jako příprava na práci v církvi, ale prostě jako sebevzdělání a formace. Duchovní formace tam ještě pokulhává, ale limitují nás možnosti.

Sedíme u Vás v bytě. Máte tu krásný výhled na Prahu. Říká se, že kněz je zodpovědný za všechny lidi ve své farnosti, nejen za ty, kteří chodí do kostela. Jako biskup více jak dvoumilionové diecéze máte obrovskou zodpovědnost. Jak je Vám při pohledu z okna?

Pokud bych si myslel, že to leží jen na mně a záleží jen na mně, tak by to bylo strašné. Pokud uvažuji jako sv. Pavel, který říkal: „Já dělám všechno, co mohu, ale Bůh dává milost,“ tak to je pro mě útěcha a jsem klidný. Na druhou stranu existuje nebezpečí, že bych se nechal ukolébat, mávl nade vším rukou a řekl si: „Já to nezmůžu, nedá se nic dělat, pane Bože to je tvoje věc,“ to by také nebylo dobré. Musím cítit odpovědnost a břemeno, i určitou bolest, ale na druhé straně nesmím ztrácet ze zřetele naději a důvěru v Boží moc. Na toto spoléhám a snažím se vidět za vším Boží pravici. Někdy máme sklon generalizovat určité negativní jevy a říkat, že je všechno špatně. Já osobně se snažím rozlišovat a vidět i to dobré, jak je to v Písmu svatém: „Hle činím věci nové, už raší, což to nevidíte?“ (Srov. Iz 43,19) A tak se snažím vidět i ty nové věci a to pozitivní, co Bůh působí, a z toho se raduji. Když se dívám z okna arcibiskupství, tak často ráno nebo večer žehnám tomuto městu i své diecézi.

Každý biskup má své heslo. Vaším heslem je: „Aby všichni byli jedno.“ Jak chápete toto heslo? Máte ho, protože jste si do znaku musel něco dát, nebo je to skutečně Vaše životní motto? Chápete jej jako úkol? Jak jste jej během své biskupské služby plnil?

Toto heslo jsem si vybral podle závěti Ježíšovy. Jestliže se Ježíš modlil právě za jednotu v posledních chvílích svého života, tak chápu, že to bylo asi to nejdůležitější, co měl na srdci. Koneckonců vidíme i v praxi, jak těžce a bolestně dopadá na církve nebo církve ne-jednota. Psala by se dnes úplně jiná historie, kdybychom byli my křesťané jednotni. Tyto motivy mě tedy vedly k tomu, abych si toto motto dal do svého znaku.

Jak jej uskutečňovat? Slovo jednota je veliké slovo, ale jednota se musí budo-
vat úplně od základu. Velmi mi na tom záleží. Možná se lidem zdá, že se stále
opakuji, když mluvím o vzájemné lásce a o Ježíši uprostřed nás, ale jinudy
cesta nevede. On je ten, který sjednocuje. V tomto duchu a smyslu musím
žít a mluvit, to chápu prostě jako svou povinnost. Efekt a plody nechávám na
Pánu Bohu.

***V tomto roce oslavuje celý svět 250. výročí narození hudebního skladatele
Wolfganga Amadea Mozarta. O něm je známo, že do Prahy rád jezdil a jed-
nou řekl: „Moji Pražané mi rozumějí.“ Budu-li parafrázovat tento výrok
– myslíte, že Vám Vaši Pražané rozumějí?***

Nenechávám si dělat žádné analýzy popularity, abych to mohl statisticky po-
soudit. Domnívám se, že to nemohu říci tak jednoduše jako Mozart, protože
přijímat jeho hudbu je něco jiného, než přijímat hudbu evangelia a harmonii
Božího poselství. To jsou dvě různé věci, které se těžko srovnávají. Myslím si
však, že řada lidí dobře rozumí tomu, o čem mluvím a na čem mi záleží. Pozo-
ruji to mnohokrát na věřících při besedách po mši svaté. Samozřejmě chápu,
že je důležité odlišovat ty, kteří jsou nadšeni a fandí, od těch, kteří možná
tomu, co říkám a hlásám, svým srdcem vysloví ano, ale navenek nic neřeknou.
Také je jistě řada lidí, kterým moje cesta a trend třeba nevyhovuje a neosloví
je. Dotknou se jich však jiné věci. Tak to zkrátka v církvi chodí.

***Pán Ježíš, když byl na kříži, tak byl nejvyšší a byl nejvíce sám. Čím je člověk výš
postaven, tím je také více sám. Pociťujete tu samotu? A pokud ano, jak ji řešíte?***

Můžeme se na to ale také podívat z druhé strany. Když je člověk výš, tak
je k Bohu blíže. Když byl Kristus na kříži, tak byl Otci nejbližší, i když volal:
„Bože můj, Bože můj proč jsi mě opustil“, protože věděl, že tak naplňuje
Otcovu vůli. Ale tím nechci odbýt Ježíšův výkřik: „Bože můj, Bože můj, proč
jsi mě opustil?“ (Mt 27,46)

Je pravda, že jiná je situace faráře na Šumavě, kdy je kněz lidem blízko a má
kolem sebe rodinu farnosti. To je daleko více uspokojující, než pozice bisku-
pa, který tu každodenní rodinu a kontakt vlastně nemá. Tím víc to člověka
tlačí utíkat se k Pánu, který je Pánem vinice. Musím říci, že tento druh samoty
nesu poměrně těžko, život, který s sebou nese pohlcování mnoha různými
úkoly a povinnostmi a vzdálenost od konkrétního duchovního života lidí.

***Pokud budu upřímný, je to na Vás dobře vidět. Jak jste mezi lidmi, zvláště
v komornější skupince, ožijete jako ryba ve vodě...***

To je pravda...

***Každý kněz a biskup je zároveň pastýřem, tedy někým, kdo by měl pro ovečku
jít na kraj světa, ale je také svého druhu manažerem, šéfem, tedy člověkem,
který musí řídit a rozhodovat. To je asi napětí a jedna z bolestí. Jak to řešíte?***

Já jsem na to vlastně zareagoval už tou předchozí odpovědí. Problém, který
jsi naznačil, je zjednodušený, protože každý biskup i kněz má poradní sbor.
Tím, že mám ještě dva světící biskupy a biskupskou radu, mohu rozhodování
přenést také na své spolupracovníky. Ani arcibiskup dnes nemůže rozhodovat
sám někde „nahore“.

***Mě jde spíše o vnitřní konflikt v člověku, jehož ruka žeh-
ná a tatáž musí někdy i trestat. To asi působí bolest...***

Jistěže to někdy bolí, ale je snad jasné, že milosrdenství
musí být spojeno se spravedlností. Spojit tyto dvě věci
není vždy jednoduché. Jít do konfliktu je těžká věc. Já
jsem spíše typ, který nemá rád konflikty, raději se usmí-
vám. Ale někdy to musí být i jinak.

*S kardinálem Miloslavem Vlkem
hovořil P. Stanislav Příbyl, CSsR*

*Na výstavbu Komunitního centra Matky Terezy můžete přispět
prostřednictvím přiložené složenký nebo bankovním příkazem
na účet Nadačního fondu kardinála Miloslava Vlka,
369369369/0800, IBAN: CZ36 0800 0000 0003 6936 9369,
SWIFT CODE: GIBA CZ PX,*

*kontaktní osoba pro další informace o projektu:
Mgr. Vladimír Málek +420 602 379 861*

*Váš dar na výstavbu Komunitního centra Matky Terezy
je daňově odečitatelnou položkou
a my Vám rádi na požádání vystavíme potvrzení o přijetí daru.*

Vzpomínka na léto

V loňském roce se toho událo mnoho, než se mladí lidé z celého světa sešli v Kolíně nad Rýnem.

Měl jsem tu čest pracovat na setkání mládeže jako dobrovolník. Jak jsem se dostal k této službě? V květnu roku 2004 jsem byl se svatohorskou farností jako poutník na Středoevropských katolických dnech v Mariazell. Tam jsem se poprvé setkal s lidmi, kteří pracují jako dobrovolníci, organizátoři, pomocníci; a uchvátila mě myšlenka něco podobného také zkusit a spolupracovat na takovéto velké akci, bez nároku na jakýkoli výdělek.

A tak jsem se jednoduše přihlásil přes internet a vybral jsem si oblast, kde bych měl zájem pracovat. Možností na výběr bylo bezpočet – od distribuce jídla až po ochranku. Zvolil jsem si pořádání společenských akcí a organizaci. Byl srpen 2005, zbývalo jen nasednout do autobusu a vyrazit. Do Kolína, do milionového města, jednoho z největších v Německu, které bylo silně poznamenáno Druhou světovou válkou, kdy prakticky z celého města zůstala jen katedrála, náramně podobná té pražské. Právě tato katedrála byla jedním ze symbolů XX. Světových dnů mládeže.

Když jsem vyjžděl z Prahy, tak jsem měl pouze kontakt na vedoucího našeho týmu, jinak jsem prakticky nikoho neznal. Plný obav jsem vystoupil v Kolíně. Tam mě vítal obrovský billboard „Welcome“ a na něm Benedikt XVI., o kus dál koláž tváře Jana Pavla II., zakladatele světových dnů mládeže, vytvořená z tisíců pasových fotografií lidí ze všech koutů světa s nápisem „Thank You“.

Vydal jsem se na registraci. Po cestě na výstaviště jsem potkával mladé lidi v červených bundách s nápisem volunteer (dobrovolník) a tak jsem věděl, že jdu správným směrem.

Na registraci vše proběhlo v pořádku. Pak jsem se vydal hledat školu, kde jsem měl být ubytován, což bylo mnohem zajímavější. Dostavit se na místo, které jsem měl označeno jen na mapě, to už je dobrodružství! Našel jsem to, ale tým, k němuž jsem patřil, jsem nepotkal. Zato jsem se seznámil s jedním Američanem z Kalifornie, který mi ukázal, jak to vše chodí. Byl jsem rád, že už nejsem sám. Večer jsem se vydal do centra do katedrály. Byla tam právě mše svatá, a tak jsem se pomodlil, aby vše dobře dopadlo.

Druhý den už jsem našel svého šéfa a svůj tým, mimochodem velmi zajímavý. Byla to jedna Češka, Ukrajinka, Polák, tři domácí a já. Každý z nás byl i jiné víry – katolické, evangelické i ortodoxní – tudíž bylo stále o čem hovořit. Společnou řeč jsme našli v angličtině.

Další den byli všichni dobrovolníci pozváni na uvítací mši do Bayarény v Leverkusenu, přímo na fotbalovém stadionu, kde domácí den před tím prohráli 2:5 s Bayernem Mnichov. Atmosféra na stadionu byla vynikající, elektrizující, nádherná. Mši svatou měl kardinál Lehmann, který nám na závěr požehnal a popřál nám mnoho zdaru. Při zpáteční cestě se mi podařilo ztratit se v té záplavě dobrovolníků. Nic se nestalo, ráno jsme se opět shledali. Byl volný den, a tak vyrazili jsme do rodiště Ludwiga van Beethovena do Bonnu. Z Bonnu jsme se vraceli vyhlídkovou lodí po Rýně a obdivovali hrady a vinice kolem řeky.

Další den jsme musili brzy vstávat, protože jsme odjížděli do Düsseldorfu, kde byl zahájen program pro poutníky v LTU Aréně. Naším úkolem bylo směřovat tisíce poutníků ke vhodům, dělat „živé šípky“. Chtě nechtě jsem rázem začal komunikovat italsky, francouzsky, anglicky, ale hlavně rukama...

A pak to přišlo! Ráno přiletěl papež! Jdeme přes trh a na velkoplošné obrazovce najednou vidíme Benedikta XVI., jak vystupuje z letadla. V centru Kolína kolem katedrály se už tísnily tisíce mladých lidí, aby alespoň na chvíli mohly papeže spatřit, papež ale všechny překvapil a do Kolína přijel jako Ježíš, na lodi. Lidé stáli i ve vodě, jen aby mu byli co nejbližší.

I já se tísnil před katedrálou v pravém srpnovém vedru a můj VIP průkaz mi byl k ničemu. Stejný úděl měli lidé z celého světa, a tak jsme si čekání krátily seznamováním. Vedle mě stáli mladí z Kanady, Mexika, Brazílie, Španělska, Portugalska, Itálie, Jamajky, Ugandy, Filipín, Pákistánu... Na památku bylo třeba se s každým vyfotit a vyměnit si emaily.

Po třech hodinách jsme se dočkali, papež vystoupil z papamobilu a všechny nás srdečně pozdravil. Po pár vteřinách nám zmizel z očí. Já byl naprosto vyčerpaný, ale ten zážitek - být takto blízko papeži - stál za to.

Benedikt XVI. během Světového setkání mládeže navštívil i kolínskou synagogu a nebo se sešel s fotbalistou všech dob Pelém. To jsem sledoval pouze v novinách, protože v té době jsem byl se svým týmem jako

pořadatel ve filmových studiích ZDF v Kolíně, kde byl na programu muzikál "Ráchel".

Během Světového setkání mládeže měl Kolín doopravdy co nabídnout. Od obnovy ducha po obnovu těla. Všichni měli volné vstupy do muzeí, na výstavy, a zdarma cestování po celé diecézi, dále pak katecheze, koncerty všech žánrů, filmy, divadelní představení a dokonce i volné vstupy na koupaliště, a tak se často stávalo, že jsme téměř nespali a užívali si nočního Kolína se vším všudy. A další den nanovo....

Všichni jsme se pomalu přesouvali na Marienfeld, louku, která vznikla zavezením uhelných dolů, a kde se konala hlavní pouť.

I náš tým měl pomáhat na Marienfeldu u vstupních bran, tak jsme si sbalili spacáky a vyrazili... Když jsem poprvé uviděl to množství lidí, nevěřil jsem svým očím. Než jsme se vůbec dostali k vstupním branám, zabralo nám to skoro hodinu a to byla teprve sobota!

Během večerní vigilie zaplavila okolí nádherná atmosféra, která se snad nedá ani popsat. Hlavní oltář stál na takovém kopečku, byl osvětlen tisíci svíčkami a všude kolem nás světélka kam jen oko pohlédlo. Tak jsem nostalgicky vzpomínal na svatohorský světelný průvod...

Ze soboty na neděli většina poutníků, stejně jako já, zůstala na Marienfeldu a nocovala pod širým nebem. Předpověď nebyla příznivá, hlásili teplotu kolem 5°C a dokonce i déšť. Modlil jsem se, aby to nedopadlo jako v Mariazell, kde jsme se brodili po kotníky v bahně. Na štěstí bylo jen chladno.

V neděli nastal vrchol Světových dnů mládeže, na který jsem se těšil, ale zároveň mi bylo jasné, že za pár hodin bude všemu konec.

Mladí všech kontinentů, kteří se s vírou shromáždili na Marienfeldu, nezapomenou na promluvu Svatého otce, který se s námi loučil slovy: "Mladí ukázali mladou církev, která

chce s fantazií a odvahou načrtnout lidštější a solidárnější tvář lidstva. Po příkladu Králů se mladí vydali na cestu, aby se setkali s Kristem, jak to připomíná téma Světového dne mládeže. Nyní odjedou do svých zemí, aby svědčili o světle, kráse, síle evangelia, které znovu prožili."

Nastalo loučení, odjížděly tisíce poutníků do celého světa, mezi nimi i kamarádi z mého týmu.

Po skončení Světových dnů mládeže jsem se ještě zúčastnil děkovné mše, kterou sloužil kolínský arcibiskup, kardinál Joachim Meisner. Poděkoval všem dobrovolníkům a mimo jiné nám řekl, že naší odměnou byly tisíce úsměvů lidí, kterým jsme pomohli, a že my jsme byli těmi velbloudy, kteří pomohli dojít Třem králům do Betléma - bez nás by to jen těžko dokázali.

Naposledy jsem se prošel Kolínem, který mi za těch pár dnů přirostl tolik k srdci stejně jako klasický hit Viva Colonia...

Na zpáteční cestu se také nedá zapomenout, tu jsem si totiž až do Prahy užíval se skupinou dobrovolníků ze Slovenska, s nimiž jsem si mohl „československy porozprávät“ o tom, co jsme zažili!

Ihned po příjezdu jsem zašel poděkovat Panně Marii na Svatou Horu, že mě po celou tu dobu ochraňovala. A tam jsem potkal dva mladé katolíky z Altöttingu v Bavorsku, kteří také byli v Kolíně. Tomu se říká závěr!

Děkuji Bohu, že jsem se mohl nejen kolínského setkání mládeže zúčastnit, ale také být nápomocen.

Nashledanou v Sydney v roce 2008.

Josef Hovorka

Zprávy

ze Svaté Hory

- ☐ V pátek 23. prosince 2005 v 18 hodin se konala již tradiční bohoslužba s předáním Betlémského světla. Akci každoročně organizují skauti.
- ☐ V neděli 25. prosince zazněla při mši svaté v 9.00 hodin Vánoční mše P. Karla Břízy, která nebyla patrně nikdy provedena, neboť rukopis byl nalezen mezi autorovými školními cvičeními.
- ☐ V neděli 25. prosince v 17.00 hodin se konal Vánoční koncert Týnské scholy u příležitosti 80. narozenin jejího sbormistra Bohuslava Korejse. Koncert zpestřil svými improvizacemi doc. Jaroslav Tůma.
- ☐ V sobotu 31. prosince ve 22.30 hodin jsme poděkovali při noční mši svaté za uplynulý rok. Hlavním celebrantem byl apoštolský nuncius v České republice, arcibiskup Diego Causero. Po bohoslužbě byla předvedena prezentace, zachycující uplynulý rok a poté se účastníci bohoslužby sešli na přípitek a shlédli improvizovaný ohňostroj na Svatohorském náměstí.
- ☐ V pátek 6. ledna 2006 v 15.00 hodin se uskutečnila Jízda tří králů na živých velbloudech od příbramské radnice na Masarykovo náměstí.
- ☐ V prvních lednových dnech probíhala, tak jako v celé republice, i v Příbrami Tříkrálová sbírka. V našem městě se vybralo 49 048,50 Kč.
- ☐ Ve čtvrtek 12. ledna 2006 jsme se zúčastnili výstavy cestovního ruchu Region Tour v Brně. Svatou Horu zastupoval P. Anton Verbovský, CSsR.
- ☐ V neděli 5. února 2006 oslavil P. Břetislav Vaněk, CSsR své 80. narozeniny. Přejeme mu hojnost Božích milostí a sílu a zdraví do dalších let života.

Opravy na Svaté Hoře

V ROCE 2006 NÁS ČEKÁJÍ DALŠÍ OPRAVY A ÚDRŽBA AREÁLU SVATÉ HORY..

■ V jižním ambitu je **rekonstrukce štukové výzdoby** před dokončením. Blízko Březnické kaple se v jižní části ambitu dokončilo restaurování štukové výzdoby v kapli Zvěstování Panny Marie (do roku 1874 kaple Očišťování Panny Marie). Zbývá pozlatit některé detaily, což bude úkol na jaro roku 2006.

■ **Příprava montáže kamerového systému.** První část systému CCTV byla instalována v závěru roku 2005. V letošním roce nás čeká jeho rozšíření v hodnotě necelých 2.000.000,- Kč a instalace LCD televize do kaple sv. Ignáce, z níž bychom chtěli vytvořit kapli pro rodiče s malými dětmi. Naším úkolem je zaplatit podíl 10% ke státní dotaci, což je necelých 200.000,- Kč.

■ **Chystaná oprava dveří v ambitech.** Matice svatohorská financovala opravu dveří z ambítů do proboštství. Nyní se opravují

dveře do Svatohorského muzea. Bude třeba rovněž pro větší úsporu tepla nechat vyrobit do muzea prosklené zádveří za přibližně 50.000,- Kč.

■ **Oprava interiéru baziliky.** Díky aktivitám poslanců dostaneme v letošním roce 4.000.000,- Kč na opravy baziliky. Za tyto peníze bychom rádi pořídili efektivnější topení, opravili okna, zateplili klenbu a nechali vyrobit nové lavice a nové osvětlení. Bazilika by tak měla za sebou všechny opravy. Musíme sehnat 10% podíl, tj. 400.000,- Kč.

Prosím Vás o pomoc Vašemu poutnímu místu. Konto na opravy je 35-520395309/0800, konto na běžné potřeby a provoz Svaté Hory je 520395309/0800 u České spořitelny Příbram.

Za dobrodince se denně modlíme a v pátek v 7.00 hodin je za ně sloužena mše svatá.

P. Stanislav Přibyl, CSsR

Z činnosti

Matice svatohorské

Z časopisu Svatá Hora se postupem času vytratily pravidelné zprávy ze zasedání výboru matice. Dovolte mi obnovit toto následujícím pravidelným výčtem bodů z jednání.

27. ledna a 24. února 2005 Matice Svatohorská poskytla v minulém roce farnosti při bazilice Nanebevzetí P. Marie půjčku ve výši 350.000,- Kč. Prostředky byly využity na financování liturgické úpravy v bazilice (nový oltář, etc.). Termín splatnosti byl prodloužen do 31.3. 2006.

V letošním roce byl opět vydán Kalendář akcí. Pro rok 2006 vyšel prozatím v nákladu 8000 kusů. Menší emise dovolí podobně jako v loňském roce doladit při dotisku detaily, které se v průběhu roku změní. Požadavku umístění loga Matice na titul nebylo z estetických důvodů vyhověno. Uvnitř je logo Matice zvětšeno, je uvedeno, že Matice se finančně spolupodílela. Matice Svatohorská se na financování podílela 1/2 (zbytek řád Redemptoristů), tj. 6.000,- Kč.

Byl schválen rozpočet prvních pěti koncertů duchovní hudby předložený p. Šmolíkem a jejich spolufinancování z podúčtu "hudba" ve výši cca 15.000,- Kč.

Kruh výboru Matice Svatohorské opustili diakon Štěpán Faber (1.2.) a paní Mgr. Iva Klusalová (17.2.). Jejich rezignace na funkci ve výboru nabyla dle stanov platnost dnem vyhotovení. Oběma byl adresován dopis, v němž jsme vyjádřili dík za jejich dosavadní činnost pro Matici. Na uvolněná místa nastupují od příští schůze další dva kandidáti s nejvyšším počtem získaných hlasů. Jsou to: ing. Martin Mottl a ing. Rostislav Marek.

Bylo konstatováno dokončení restaurátorských prací na vchodových dveřích z ambitu do kláštera. Celková suma za opravu činí 92.400,- Kč. Při instalaci nově opravených dveří byly současně demontovány dveře Svatohorského poutního Muzea, které budou nyní restaurovány. Předpokládaná cena je 97.650,- Kč.

Zasedání se zúčastnila rovněž předsedkyně Kontrolní komise pí. Marta Křivánková a informovala o rezignaci Ing. Kučery (zdravotní důvody), na jehož místo nastoupí pí. Anna Weberová.

Byla předčtena kontrolní zpráva.

Stran zápisů z jednání bylo stanoveno, že jeho správnost budou ověřovat vždy pouze dva členové výboru, se kterými bude předseda výboru komunikovat elektronickou poštou.

Již na minulém zasedání byl schválen návrh p. Šmolíka zveřejňovat pravidelné výstupy ze zasedání pro časopis Svátá Hora. Jako rozumné se jeví tento úkol ponechat stejné osobě která pořizuje zápis (v současné době p. Šmolík).

Byla předložena faktura za administrativní práce pro Matici Svatohorskou (pí. Havlíčková – účetní) za období 5. – 12. 2005 ve výši 9.600,- Kč. Proplacení bylo jednomyslně schváleno.

Pavel Šmolík, předseda výboru

Nový podúčet na podporu hudby

Vážení čtenáři,

již na sklonku minulého roku byl výborem Matice svatohorské diskutován fakt koncertů na Svaté Hoře. Cyklus koncertů duchovní hudby jsem z počátku koncipoval jako cyklus akcí benefičních, na podporu stavby nových varhan. Jejich výtěžek byl však nepřilíš uspokojivý, a navíc se začala rýsovat nutnost některé interprety honorovat. Tím by však došlo k nemilé skutečnosti, že prostředky určené pro stavbu nových varhan by byly využívány pro dotování koncertní činnosti. To by však bylo v rozporu s určením těchto prostředků. Návrh použít prostředky z hlavního účtu Matice byl rovněž zavrhnut. A to především z odůvodněním, že dárci své dary směřují spíše k potřebám fyzických oprav Svaté Hory (například restaurování dveří, farního sálu a podobně), a že tedy použití těchto darů na hudbu by mohlo být v rozporu s jejich přáním. Matice svatohorská se tedy, jako spolupořadatel těchto koncertů, rozhodla zřídit ještě jeden podúčet, na němž bude možné shromažďovat prostředky určené výhradně pro podporu hudby na Svaté Hoře.

Hudba, která bude spolufinancována z těchto Vámi darovaných finančních prostředků bude především hudba koncertní, tím méně duchovní koncerty, které se konají v rámci již zmíněného cyklu (duben – září, vždy jeden měsíčně) a rovněž koncerty v rámci duchovních obnov. Plánujeme podpořit i hudbu při liturgii, která v rámci katolické církve v Čechách není zrovna v nejlepšímu stavu. Proto je, domnívám se, třeba jít příkladem.

Předpokládáme, že zájem podporovat chrámovou hudbu, která měla v Čechách v minulosti vysokou úroveň, a která je jedním ze základních pilířů církevní kultury, nalezneme u vás odezvu, a že budeme moci množství podporovaných akcí rozšířit.

Podporou chrámové hudby podporujete růst živé kultury víry na Svaté Hoře, která je, vedle péče o technický stav tohoto poutního místa, jeho velice důležitou součástí.

Číslo účtu: 35-523697309/0800

Pavel Šmolík

Ze smrti do radosti

(O dynamice postní doby)

Křesťanství je náboženství vykupující čas a dávající mu smysl. Čas není ustavičným koloběhem ani nesmyslným trváním. Stává se rozměrem spásy, směřuje k naplnění. Stále bude křesťanství pokoušeno utéci k nějaké falešné spiritualizaci, pro kterou není důležitý prostor, forma, svátky, symboly, protože setkání duše s Bohem odehrává se přece někde uvnitř. Jenže vtělením padá hranice mezi světským a náboženským, celý svět získává rozměr svátosti. A jen v něm a v čase naplníme i svůj cíl.

Prožíváme další „zlom“ v církevním roce. Zelené mezidobí se láme do fialového postu. Ale jde o něco mnohem hlubšího než změnu barvy, zpěvů, vynechání některých částí v mešním řádu. To vše je vyjádření hlubší pravdy.

Církevní rok dostává svůj smysl od Velikonoc, od noci přechodu ze smrti do života. Tak jako týden je zakotven v neděli. Velikonoce jsou momentem, kdy je překročen starý čas, směřující k smrti, a proměněn vstává do věčnosti. A každý okamžik roku je pak stupněm na této cestě. Stále umíráme, prožíváme kolaps časnosti chtějící si vystačit jen v pozemském rozměru – a současně každá taková smrt dostává smysl v překročení. Nic, žádný okamžik není marný, protože s otevřeným hrobem otevřelo se i směřování našeho života.

Dynamika postu je dána právě tím směřováním k velké noci paschy. Je to cesta odněkud někam. Je to růst moci smrti, prožití opuštěnosti a ztráty smyslu, skrze které se otvíráme smyslu, jenž si sami dát nedokážeme.

Na konci Svatého týdne prožijeme skutečnou smrt všeho světského směřování v čase i prostoru. Cesta světa míří k smrti Boha. A tím je sám svět odsouzen a my v něm. Křesťan opravdu existenciálně prožívá marnost života, úzkost, ztroskotání, smrt, zlobu. To nejsou jevy, které by nám byly vzdáleny. U paty kříže umíráme spolu se vším, na co jsme sázeli. Docházíme k hranici svých možností. K bezvýchodnosti. Možná se nám zdá, že přeháníme. Ale nenamlouvejme si, že Ježíš opravdu neumírá i pro naše hříchy. A jeho smrti se nevyhneme, to bychom zůstali stát nerozhodně v půlce.

Ale za tou smrtí jedná Bůh. Semeno Boží lásky a čisté lidské odpovědi pohřbené v novém hrobu, semeno zničené hříchem, znovu vyklíčí. A bude to dar. Dar nového, nepředstavitelného, plného života.

Půst je dobou nesmiřitelného zápasu smrti a života („Se smrtí život utkal se v podivuhodném zápase...“), je dobou oddělování, prosívání, nejhlubšího prožití vlastní bídy a viny, ano, i bezvýchodnosti. A přijetím řešení.

Proto bývá půst dobou tak těžkou. Boží slovo nás více usvědčuje z hříchu. Smutek přes rok plíživě skrytý v našich srdcích a vztazích dostává místo i v textech písní, jistá lehkost vánočního obdarování je vystřídána nesmírnou vážností každého našeho rozhodování a skutku.

Ale to je jen jedna strana. Kdybychom zůstali u ní, říkáme o svém životě jen polopravdu, a tedy lež. Stále je před námi vítězství, o němž víme a chceme do něj vstoupit. Porovnejme např. význam růžové barvy 4. postní neděle – už se blíží světlo, už už zahlížíme otevření našich úzkých životů. To, že v liturgii s něčím přestaneme – gloria, aleluja, ke konci i zvony, vnímejme na pozadí toho, že víme o nepatřičnosti tohoto nedostatku, že vnímáme neúplnost a směřujeme k jejímu překonání.

A tak zatímco prožíváme svou slabost a prohru a bolesti a strach, stáváme se citlivějšími na Boží záchranu a toužíme po ní jako jediném východisku.

Církev nás postem provádí počínaje Popeleční středou. Vrací nás na počátek našich dějin, k stvoření z prachu země. Oddělení od Boha nejsme víc než prach. A je potřeba nový závan Božího dechu, Božího Ducha, aby naše strnulá těla, suché kosti ožily v radostné touze po šťavnatém životě s Bohem. Znamení popele, znamení zemřelé hmoty. Hranice mezi smrtí a životem nevede okamžikem naší fyzické smrti. Mrtvé jsou všechny naše manipulované vztahy, odbočky k prázdné smyslové útěše, slova lži, výsměch druhým, touhy, které jsme příliš brzy vzdali. Obrácení do sebe, už nežijeme. Popelec je konstatováním toho, kam ústí naše sebestřednost.

Ale není to konstatování k zoufalství. Protože to vše má být proměněno. A tak je celá postní doba cestou k Životu, odstraňováním mršín a skládek, abychom mohli žít.

A to je přece rozdíl – kráčet na smrt, nebo k vysvobození.

Vycházíme tedy od své nedostatečnosti, či ztracené plnosti, zraněného života, půst nás vede k tomu, abychom nahlédli svůj stav. A víc a víc poznáváme postupně očišťovanými očima toho, který jde s námi. A jehož jsme pro břemena ve svém oku neviděli. Trpícího služebníka, Syna člověka. A liturgie nás víc a víc odpoutává od našich hříchů směrem k Tomu, který je nese. A ve Svatém týdnu pak už sledujeme výhradně jeho cestu, protože „hledte na něho a budete žít“. A pak jej ztratíme, o to víc, o ko-

lik jsme se dovedli odpoutat od sebe a spojit s ním. O to větší bolest ze ztráty. A zažijeme prázdno. A cokoli se pokusíme dělat, budeme-li se chtít vracet k tomu, co nás těšilo, k našemu rybolovu a jiným činnostem, bude marné a nenaplní nás.

A v touze, vyprázdňení bolestí, pak jej zase potkáme, stěží rozeznatelného v prostoru našeho života. A navrácení zpět do všedního dne budeme už vědět o jiném rozměru.

Taková je dynamika postu v liturgii církve. Od smrti k životu.

Co to znamená pro náš život? Jak prožít postní dobu? Především nechat se vést církví v liturgii. Nemůžeme-li častěji na mši svatou, sledujme liturgické texty a modleme se s nimi. Staví nás totiž do reality. Necháme-li to prožívání postu sami na sobě, hrozí, že jednostranně uvázneme jen na části pravdy, na svých smutcích, hříchu či naopak neproblémové naději. Nám katolíkům chybí smysl pro liturgii, chceme myslet, jednat – a to je nutné, ale proč? Liturgie je slavením smyslu naší cesty.

Abychom potkali nakonec Toho, který jde s námi, ale my jsme pro něj ztratili citlivost, Ježíše Zmrtvýchvstalého, jdeme cestou obrácení k Němu. V postu se často mluví o obrácení. A myslíme častěji na jeho negativní aspekt. Obrácení od něčeho, od zlovyků, chyb, hříchů. Ale důvodem musí být obrácení k Někomu. Nenaplníme-li prostor po našich hříších Boží přítomností, zlý duch vezme dalších sedm a konce budou horší než začátky. Tedy odvrácení od nedobrého v našem životě musí být doprovázeno naplňováním se Bohem. Jistě, podle svých možností a uvážení máme konat skutky sebezáporu – ale proto, abychom byli volnější pro Boha. A tedy současně např. více číst Písmo, více se věnovat své rodině, najít si denně kousek ticha. Půst je otvírání pro Dar. Ne především zavíráním před zlem.

K půstu patří i přijetí kříže, ten pak symbolicky odložíme při velkopáteční křížové cestě. Ale nemůže to být kříž námi vymyšlený. Můžeme vymyslet nejrůznější možná břemena – a stále si režírovat svůj život sami. Skutečný kříž je v tom, co prostě v našem životě je a my s tím moc neuděláme. Nemoc, rozbité vztahy, stáří, sklony, které nás stále svádí ke zlu, prostředí, které jsme si nevybrali, povahové rysy, prohrané touhy a přání, ti, s nimiž jsme se rozhodli žít a ti, které jsme si vybrat nemohli. Jistěže půst nevybízí k pasivitě, prostě to trpně přijmi. Vší silou se musíme angažovat za změnu tam, kde je možná. Ale i tak nakonec před mnoha záležitostmi svého života zůstaneme stát bezradní.

A postní doba je i o tom, že porosteme v naději, že právě taková a s tím vším jsme cílem Boží lásky, bezpodmínečné lásky. Zkusme někdy s usazenými očima za to vše poděkovat. Protože nic z toho není definitivní, nic z toho nemá poslední slovo. A namísto příkrého odmítání a sebeobviňování zkusme prosit Ducha Svatého, abychom za tím vším zahlédli i dobro. Neplatí přece, že až si něco vyřeším, mohu přijít k Bohu. Kdykoli k němu mohu přijít. Protože on jde ke mně v podobě služebníka, který omývá nohy špinavé mými hříchy. A tak i svátost smíření v postě má být vyznáním naděje. Teď přece jdeme k proměně Velikonoc. A nic nemůže Boha zadržet v jeho bláznivé lásce.

Půst směřuje k definitivní, skutečně životně důležité události. Kořen života chce proniknout do hloubky našich životů. A my často hledáme drobné a malicherné nedostatky na větvičkách našich dnů. Zkusme ve světle Ducha svatého najít tu žábu na prameni, která nám odebírá život. To, co nás skutečně odvádí od cíle našeho života. Je potřeba, aby kříž rozťal v hloubce bludný kořen v našem životě. Každý máme jinde skryto to, co nás trvale a v ďábelské hloubce svádí z cesty – neodpuštění, otevřená neřest, neuspořádaný vztah, únik do neskutečných snů, odmítnutí komunikace s někým blízkým, upnutí se na nějakou ztrátu, prohru... Ježíš Kristus nezemřel pro malichernosti, ale právě pro to spodní, nebezpečné odchýlení našeho života od Boha. Odhalíme-li v modlitbě tu nejsilnější protisílu našeho života, neznamená to automaticky vyřešení. Odhalena bude možná ona neřest ještě víc útočit, a tak paradoxně můžeme ještě více prohrávat, ale na to nesmíme dát. I prožitek moci zla, podlehnoutí mu, může být využit k naší pokoře a většímu spolehnutí na Boha.

Z vlastní zkušenosti vím, že půst může být hodně těžký. A čím blíž jsou Velikonoc, tím víc můžeme zdánlivě prohrávat. Povede-li to k intenzivnějšímu volání k Bohu, pak budeme moci pravdivě zazpívat o vigílii Zmrtvýchvstání: „Šťastná to vina ...”

A tak závažnost postní doby svědčí o závažnosti našeho života, o tom, jak velkou roli v něm hraje naše zodpovědnost a svoboda, a o tom, jak vědomí si této až neúnosné závažnosti můžeme s radostí potkat Boha, který jde s námi. A chce vzít naše břemena na sebe. Dovolme mu to.

Petr Beneš, CSsR

KATECHEZE O MŠI SVATÉ XVII.

Wojciech Zagrodzki, CSsR, Janusz Serafin, CSsR

Eucharistická modlitba V. – přímluvná modlitba za církev

Dalším prvkem eucharistické modlitby je přímluvná modlitba. Právě v tom okamžiku, kdy se na oltáři zpřítomňuje oběť Ježíše Krista podaná za spásu světa, církev, která si je vědoma svého poslání ve světě, prosí Boha o pomoc v různých záležitostech.

Vzhledem k tomu, že možností mešních textů je tolik, neudivuje nás, že prosebná modlitba může být formulována různě. V podstatě však můžeme rozlišit čtyři prosby, které předkládáme Bohu během eucharistické modlitby.

Prvním z nich je modlitba za církev. Je to další okamžik, který nám dává na vědomí, že mše svatá je slavena v jednotě s celou církví, a proto by se účastníci měli věnovat potřebám celé církve. Zvláštním znamením jednoty církve je papež, a v diecézním měřítku biskup spolu s presbyteriem. Na nich spočívá velká zodpovědnost za záležitosti církve. Proto je vždy v eucharistické modlitbě zmiňováno jméno současného papeže a biskupa. Kromě toho církev v eucharistické modlitbě prosí Boha za růst ve svatosti či lásce a za jednotu. Sama skutečnost, že církev prosí Boha za tyto věci, ukazuje, že je nadpřirozenou skutečností a že při putování po této zemi potřebuje nejen lidskou námahu, ale zvláště Boží milost.

Při mši svaté se církev modlí nejen za ty, kteří žijí jako poutníci na tomto světě. Společenství církve přece zahrnuje i ty, jejichž doba putování už vypršela. Uprostřed nich jsou jak ti, kteří stojí před Bohem „tváří v tvář“, tedy svatí, tak i ti, kteří prožívají dobu svého konečného očistění. V eucharistické modlitbě jsou vzpomínáni všichni svatí – někteří jsou zmiňováni i jménem. Uprostřed nich má své zvláštní místo vždy Panna Maria, a také apoštolé a mučedníci. Současně při mši svaté vždy pamatujeme na modlitbu za všechny zemřelé. Proto nemůžeme mluvit o existenci zemřelých, na něž si nikdo nevzpomene; tuto formulaci často najdeme v intencích za zemřelé. Církev pamatuje na všechny. A to je druhý úmysl mezi prosbami, které najdeme v eucharistické modlitbě.

Třetí prosba je modlitba za potřeby světa, k němuž je církev poslána. Prosba za svět se týká zvláště modlitby za mír a jednotu lidského rodu.

A nakonec čtvrtý úmysl eucharistické přímluvné modlitby se týká účastníků mše svaté. Účast na eucharistii by měla probouzet vědomí velikého povolání ke svatosti a také k věčnému životu. Proto se kromě proseb, které si v srdci přinášejí účastníci eucharistie, stává velikým voláním o Boží pomoc při putování cestou svatosti, aby měli všichni údiel v “životě věčném” (II. eucharistická modlitba) spolu se všemi svatými.

Prevzato z pastorační a teologické revue polských redemptoristů “Homo Dei”, přeložil a upravil Stanislav Přibyl, CSsR

Exercicie na Svaté Hoře v roce 2006

20.3. - 22.3.	Setkání pastoračních asistentů (P. Vladimír Málek)	17.7 - 22.7.	Katecheté a pedagogové (P. Jaroslav Brož)
27.3. - 31.3.	Manželské páry, osoby žijící v manželství (P. Vladimír Málek)	7.8. - 11.8.	Katecheté, pedagogové a studenti pedagogických oborů (P. Petr Beneš, CSsR)
2.4. - 5.4.	Varhaníci a kostelní spolupracovníci (P. Oldřich Máša, Opavská varhanická škola)	20.8. - 26.8.	Kněží (P. Vladimír Málek)
21.4. - 23.4.	Setkání pro pokřtěné - základní kurs (O. Anton Verbovský, CSsR)	4.9. - 8.9.	Ženy (P. Zdeněk Šilhánek, CSsR)
8.5. - 12.5.	Ženy (P. Josef Michalčík, CSsR)	2.10. - 6.10.	Ženy (P. Josef Michalčík, CSsR)
15.5. - 19.5.	Ženy - „Modlitba s Marií“ (P. Stanislav Muzikář, CSsR, Petr Beneš, CSsR)	13.10. - 15.10.	Setkání pastoračních asistentů (Mons. Aleš Opatrný)
5.6. - 9.6.	Ženy (P. Zdeněk Šilhánek, CSsR)	5.11. - 11.11.	Kněží (Mons. Karel Herbst)
19.6. - 23.6.	Ženy - „Ženy v Písmu svatém“ (Petr Beneš, CSsR)	12.11. - 18.11.	Kněží (P. Róbert Bezák, CSsR)
		30.11. - 4.12.	„Pane, nauč nás modlit se“ - pro ty, kteří chtějí prohloubit život modlitby (P. Petr Beneš, CSsR).

Začátek exercicií je první uvedený den v 18.00 hodin, konec poslední den ráno. Náklady na kurs pro kněze 1850,- Kč, ostatní kursy 1250,- Kč, víkendová duchovní obnova 700,- Kč, kurs P. Brože 1670,- Kč. Přihlášky jen písemně: Exerciční dům Svatá Hora, 261 80 Příbram II/591, e-mailem ex.dum@svata-hora.cz nebo vyplněním formuláře na <http://www.svata-hora.cz>

Významné akce a poutě:

1. 3. Popeleční středa
4. 3. Postní duchovní obnova (P. Vojtěch Soudský, OP)
25. 3. Slavnost Zvěstování Páně - mše svaté v 6.00, 7.00, 9.00, 11.00, 17.00 hodin
8. 4. Duchovní obnova před Květnou nedělí (Petr Beneš, CSsR)
9. 4. Květná neděle (zpívané pašije v 9.00 a v 11.00 hodin)
13. 4. Zelený čtvrtek (mše v 17.00 hodin)
14. 4. Velký pátek (obřady v 17.00 hodin)
15. 4. Obřady Velikonoční vigílie ve 21.00 hodin
6. 5. Arcidiecézní pouť za duchovní povolání
18. 6. Birmování (15.30, kardinál Miloslav Vlk)
25. 6. Korunovace
20. 8. Poutní slavnost

Svatohorské poutní muzeum – průvodcovská služba přijme sezónní průvodce - na víkendy a prázdninové měsíce.

Požadavky – ukončené středoškolské vzdělání a znalost alespoň jednoho cizího jazyka – angličtina, němčina, španělština, francouzština, příp. jiného.

V případě zájmu kontaktujte paní Alenu Heverovou, tel. 318 429 943, 731 619 800 nebo e-mail heverova@svata-hora.cz

Bohoslužby na Svaté Hoře

Neděle:	6.00, 7.30, 9.00 a 11.00 hodin dopoledne, odpoledne v 15.30 hodin. V 15.00 hodin modlitba posvátného růžence. V 16.15 hodin zpívané nešpory
Pondělí - sobota:	6.00, 7.00, 9.00 a 17.00 hodin. V 16.30 hodin modlitba posvátného růžence.
Každý pátek	v 7.00 hodin je mše svatá obětována za dobrodince Svaté Hory a živé i zemřelé členy Matice Svatohorské.
Ve čtvrtek	po odpolední mši svaté je adorace.
V postní době je křížová cesta v pátek od 16.15 a v neděli od 14.45 hod.	
Příležitost ke svátosti smíření:	půl hodiny přede mší svatou. Na požádání kdykoli.
Svátost křtu:	Je vhodné, aby rodiče křtěného dítěte absolvovali přípravu ve své farnosti.
Svátost manželství:	Je třeba, aby se zájemci o tuto svátost o ni ucházeli u faráře v místě svého bydliště.

Úřední hodiny farního úřadu:

Pondělí – pátek: 9 – 12; 13 – 15.30 hod.

Svatohorské poutní muzeum

Stálá expozice a sezónní výstavy; Prodejna knih a poutního zboží

Zajišťuje:	Sacromontana, s.r.o., IČ 27363261, DIČ CZ27363261
Odpovědná osoba:	Alena Heverová
Tel.:	+420 318 429 943 nebo mobil + 420 731 619 800
e-mail:	prohlidka@svata-hora.cz
Po – So:	I. - III. IV. - V. VI. - VIII. IX. - X. XI. - XII. 10 – 15 9 – 16 9 – 17 9 – 16 10 – 15
Ne	I. - XII.: 9 – 17

Průvodcovská služba

IV. – IX. v otevírací době stálé expozice; poslední prohlídka začíná hodinu před zavírací dobou. Prohlídka areálu Svaté Hory včetně návštěvy uzavřených prostor s průvodcem (I. prohlídkový okruh), Expozice „Svatá hora nad časem a v čase“ (II. prohlídkový okruh).

Prohlídku větších skupin je vhodné rezervovat. Po předchozí domluvě je možné zajistit prohlídku i mimo otevírací dobu. Všechny rezervace je nutné objednávat písemně, e-mailem nebo faxem.

Vstupné: Prohlídka v češtině: 50,- / 30,-; cizojazyčný výklad: 70,- / 50,-; rodinné vstupné: 130,-; děti do 6 let zdarma.

SVATÁ HORA Vydává a rozšiřuje Římskokatolická farnost Svatá Hora, 261 80 Příbram II. – 591, tel. 318 429 930, fax 318 429 934, e-mail: basilica@svata-hora.cz, internet: <http://www.svata-hora.cz>, wap: <http://wap.svata-hora.cz>. Vychází 6x do roka. Registrační číslo MK ČR E 11719. Cena časopisu – dobrovolný dar (náklady na 1 výtisk činí 15,- Kč + poštovné). Řídí redakční rada, zodpovídá P. Stanislav Příbyl. Grafická úprava, sazba a tisk Tiskárna Prima spol. s r. o. Expedici zajišťuje Karmelitánské nakladatelství, s.r.o.

BANKOVNÍ SPOJENÍ Česká spořitelna, a.s., okresní pobočka Příbram, č. ú. 520395309/0800. Zájemci o pravidelné odebírání pište na adresu redakce.

